

predsednice so ljubeznjivo pomagale, da se je vse vršilo v najlepšem redu. Bodi vsem, ki so se trudili in žrtvovali za dobro stvar, izrečena tukaj javna zahvala! Slava jim!

Celje Dekliški tečaj dne 27. m. m. se je zelo dobro obnesel. Iz 18 župnij je prihitelo 81 deklet. Prednjačila so šentjurska dekleta, 29 jih je bilo. Od Sotle do Mislinje, do Save do Rogaške Slatine so prihiteli zastopnice dekliških zvez. Ves dan so z velikim razumevanjem poslušale referate o dekliški naobrazbi, o gospodinjstvu, o sadjarstvu, o zdravstvu, o koristnem čitvu, o pripravi na srečno materinstvo. Tudi 1100letnice sv. Cirila smo se spomnile z lepo Slomškovo pesmijo: »Bodita nam brata zdrava!« Gospodje predavatelj: dr. Schwab, veščak M. Levstik in P. Kovačič so želi burno zahvalo za krasna in temeljita predavanja. Osrednje vodstvo dekliških zvez se jim, kakor tudi ljubeznjivim šolskim sestram, ki so dale svoje prostore na razpolago, tukaj javno zahvaljuje.

Sv. Peter pri Mariboru. Člani našega orlovskega odseka uprizorijo na praznik sv. Treh kraljev popoldne po večernicah v šoli št. šolskih sester zelo lepo in podučno igro »Sinovo maščevanje«. Sodelujejo tamburaši. Pobirali se bodo prostovoljni prispevki.

Gospodarsko izobraževalno društvo Vurberg ima v petek, dne 6. t. m., svoj običajni letni občni zbor z navadnim vspešnim v društveni sobi v Vumbahu št. 2. Vsi udje in prijatelji izobrazbe so prav uljudno na shod povabljeni!

Remšnik. Izobraževalno društvo priredi na Treh kraljev popoldne prosvetni večer v gostilni Kaiser. Spored obsega: predavanje, deklamacijo, petje, igro in licitacijo božičnega drevesa. Priditel!

Sv. Benedikt v Sov. gor. Prijatelji naši, ali že veste, da priredi v nedeljo dne 15. januarja 1928 Orlovi odsek velik srečolov s 350 krasnimi dobitki. Glavni dobiček bo vreča pšenične moke. Ob tej priliki na dan srečolova se uprizori zanimiva burka: »Črevljarjev jubilej«. Smeha na cente! Torej 15. januarja vsi k Sv. Benediktu!

Ljutomer. Prosvetno društvo v Ljutomeru vprizori v nedeljah, dne 15., 22. in 29. januarja krasno zgodovinsko igro v devetih dejanjih »Ben Hur«, kjer nastopi 40 igralcev. Ta igra nam razsvetljuje v pretresljivih slikah dogodke iz Kristusovih časov, zato si jo naj vsakdo ogleda. Začetek igre je ob treh popoldne, končana bo ob pol sedmih zvečer, tako da bo z vlaki ugodna zveza. Na svideenje! Bog živi!

Središče ob Dravi. Na Stefanovo in Novo leto nam je naš Ljudski oder podal sliko zgodovinskih dogodkov, ki so se vršili za časa trinoga Nerona na rimskih tleh. Igralci so se potrudili podati najboljše. Izgledalo je, kakor da ne bi bili pred nami diletantje, ampak poklicni igralci. Le tako naprej!

Orlovski odsek Šmartno pri Slovenjgradcu priredi veseligr »Skopuh« dne 8. januarja 1928 ob 3. uri pop. v društenem domu.

Št. Vid pri Planini. Tukajšnji Orel priredi na praznik svetih Treh kraljev in v nedeljo dne 15. januarja 1928 ob treh popoldne v Društenem domu lepo igro »Mamselle, Nitouche« opereto v štirih dejanjih. — Bog živi!

Poročila SLS.

Okrajni zbori delegatov SLS. Od božičnih praznikov pa do zdaj so se vršili okrajni zbori delegatov SLS v Slov. Bistrici, Konjicah, Mariboru, Prevaljah, Ptuj, Ormožu, Rogatcu, Šmarju in v Kozjem. Na vseh zborih so poročali narodni in oblastni poslanci dotičnih okrajev, nadalje člani okrajnih zastopov, predavatelj o samoupravi in zaključno še zastopnik tajništva SLS v Mariboru. Udeležba

je bila povsod izredno zadovoljiva in to kljub slabemu vremenu. Navzoči so pazno sledili izvajanjem poročevalcev in predavateljev in so na vseh zborih izražali zadovoljstvo z delom naših poslancev in jim izrekli soglasno zaupnico.

Zreče. Tukajšnje društvo »Straža« bode imelo občni zbor v nedeljo, dne 15. t. m., ob 9. uri popoldne. Zborovalcem bodeta o dosežanjem delovanju oblastne skupščine poročala gospoda oblastna poslanca Bruderman in Napotnik.

„Naš dom“.

Peti tisoč št. Število naročnikov je v novem letu naraslo že nad 4000, tako da ima »Naš dom« zdaj 4300 naročnikov. Če Bog da, bomo dosegli tudi še peti tisoč! Prosimo Vas, pridobivajte »Našemu domu« naročnike!

Januarska številka »Našega doma« je vsem zelo ugajala. Platnice imajo veselo novo barvo, list ima 32 strani, vsebina je zelo bogata, poleg krasnega članka o božičnih običajih v ptujski okolici, ki ga je napisal prosvetni inspektor g. dr. Fr. Kotnik, je še cela vrsta zanimivih spisov, po vrh uganke našega štajerskega Domna, g. Modrinjaka, potem zabavna povestica priljubljenega ljudskega pisatelja Januša Goleca, nato še izredno napeta povest »Roparski poglavar«. In koliko velja ta lepa številka za naročnike »Slovenskega Gospodarja«? Le en dinar. Tako poceni ni noben list!

Naši dobrotniki. G. minister n. r. Ivan Vesenjajk je naročil za sto revnih fantov in deklet svojega volilnega okraja »Naš dom«. Za ta namen je plačal 1200 D. Dva velika temeljna kamna za »Naš dom« sta plačala msgr. dr. Anton Jerovšek (100 Din) in oblastni odbornik Marko Kranjc (100 Din). Bog povrnil!

Prosimo naše kulturne in politične pravake, da darujejo za temelje »Našega doma« en velik temeljni kamen 100 Din, temeljni kamen 25 Din.

Hriberski:

Pred 50 leti.

Tudi po naših pogorjih se je tekom 50 let izvršilo mnogo sprememb. Zginili so ljudje, ž njimi pa tudi mnogi običaji, sedanjí rodovi se ravnajo času primerno. Tekoči časi so časi napredka, človeštvo se čimdalje bolj izpopolnuje, moč duha prodira v jasnejše dneve. Pred vsem v predočljivem času še šola ni bila nobena obveznost, sploh je niti bilo ni v naši vasi. Učitelj je sicer že bil, toda poučeval je v zasebni hiši, ponajveč le otroke imovitejših kmetov. Revnejšim je nedostajalo sredstev za šolski pouk. Kdor je pošiljal otroka k pouku, je moral plačati. Navadno so otroci prinesli z velikonočnim in jesenskim spričevalom domu zano tudi »dolžni listek«. Učitelj jim je predpisal svoto 4—5 rajniš (goldinarjev) po dvakrat v letu. Najbrž z ozirom na denarno oviro nekaterih ni bila šola uvrščena med zakonito, splošno dolžnost, ali pa je še manjkalo zavednosti. Pač pa je nasprotno Cerkev zahtevala od staršev kolikor mogoče točen pohod otrok k krščanskemu nauku v nedeljo popoldne.

Prvotno se je poučevalo v cerkvi, zatem pa v hiši, kjer je učitelj deco šolal v drugih predmetih.

Potrebo in važnost šolskih koristi so najbolj čutili sinovi-vojaki. Obveščeni sem po starem možu-vojaku iz bosanske zasede, kako občutljivo so te dobrote pogrešali na vsak korak. Sicer pa jim je vlada v tem vidiku kolikor toliko tudi šla na roko. Bila jim je pri armadi na razpolago tudi šola, toda prostovoljna. Poučeval jih je civilni učitelj, vsekako pa je pri tem bilo treba nekaj utrpeti. Vojaki-učenci so morali polovico »lenunge« prispevati v učiteljevo plačo. Ravno ta vzrok je nemara mnoge vodil mimo. Takrat so vojaki dobivali le po enkrat na dan toplo hrano.

V prometu so krožili papirnati bankovci, tudi goldinar je bil iz papirja. Zadržega je spodrinil srebrni »rajniš«, temu je tovarišila srebrna »evangarica«, bakren krajcar in »firer pocen« — 4 krajcarje. Tudi zlat denar so imeli, tega so baje shranjevali v svinjsko mast, da je ostajal lep in neobrabljen.

Noše iz omenjene dobe danes ne vidi več. Takrat se je nosilo večinoma domače blago. K večjemu tiskaste modre ženske rute za na glavo, ali pa »beibercajgasta jonka« je tam pa tam tvorila izjemo. Še največ razlike med boljšimi in nižjimi se je opazalo v tem, da so prve skupine imele domač pridelek bolj fino spreden in lepše pobarvan. Seveda so v tem postavljeni v vid le sloji, ki jih samo dežela primerja boljšim, pristno gospodo nahajamo le po mestih. Naša boljša žena ali dekle nekda se je k prazniku odčilo s črno kapico, ki jo je zavezala pod brado s traki. Tudi prednji del je bil »napucan« s pentlji v poljubnih podobah, zadnji del in »poden« pa je bil polno našit z drobčkanimi rinčkami ponajveč iz medenine, tuintam tudi iz srebra. Druge vrste kapice, prozorno, tuje delo, so imenovale »gnecavbl«, najbrž po nemški besedi (Netz, mreža). Katera pa za kapico ni imela okusa, si je nabavila belo svilnato ruto, ki so ji takrat rekali »boš« ruta.

Kakor rečeno: prosti stanovi so po največ uvaževali domačo obleko. Ženske so običajno nosile resnato »kačemajko« ali volneni moderc, okrašen z raznimi čipkami. Resvina se imenuje roba pol iz prediva, pol iz volne. Srajce iz domačega prta so zapenjale pod vratom z gumbom, rokave, segajoče do laket, pri robu ubrane, so nazivale rokavi na »peitlo«. V krilo, dolgo iz platna in barvano, so na robu všivavale »fišpanove rafe«, široke obroče. Katera je stremila biti izjemoma imenitna, je imela najširšega. V tej ponosni toaleti so si dekleta prepevala: »Dekleta rafe nosijo, na skrivnem si botre prosijo.« »Zoki« (nogavice) so bili iz fine bele volne, čevlji pa nizki, ponajveč še nezbiti, temveč šivani na »kveder«. Raznovrstnega ličila, kot ga je danes za čevlje, niso poznali, obutev se je mazala s svinjsko mastjo.

(Dalje prihodnjšč.)

Sadjar, ki do sedaj še ni uporabljal Arborina, naj si ga preskrbi za škropljenje v mesecu februarju in marcu. Arborin proizvaja tvrdka Chemotechna, Ljubljana, Mestni trg 10. 1540